

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๓๐๓/๑๘๕๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การแก้ไขความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างรัฐ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๘๓๘๑ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างประเทศทั้งสอง

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบกับข้อเสนอขอปรับปรุง/เพิ่มเติมความตกลงข้ามแดนระหว่างรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งประกอบด้วย (๑) ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยการสัญจรข้ามแดนระหว่างประเทศทั้งสอง (๒) ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างทั้งสองประเทศ และ (๓) ความตกลงว่าด้วยการเดินทางข้ามแดนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างประเทศทั้งสอง ซึ่งคณะเจรจาทั้งสองฝ่ายได้ข้อสรุปร่วมกันแล้ว มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา พร้อมขอความเห็นชอบการลงนามในร่างความตกลงดังกล่าว โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) และ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) กำกับบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบข้อเสนอของกระทรวงแรงงานในการจัดระบบการจ้างคนต่างด้าวสัญชาติเมียนมาร์ ลาว และกัมพูชาที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป - กลับ หรือตามฤดูกาล ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยส่วนหนึ่งของข้อเสนอของกระทรวงแรงงาน กำหนดให้กระทรวงการต่างประเทศเจรจาตกลงกับประเทศต้นทาง เพื่อเพิ่มวัตถุประสงค์ในความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างรัฐให้ครอบคลุมถึงการเข้ามาทำงานในราชอาณาจักรให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

๑.๒ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบอนุมัติขยายเวลาการดำเนินการแก้ไขความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างรัฐเพิ่มอีก ๙๐ วันนับจากวันที่สิ้นสุดกำหนด ๖๐ วัน เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๘ ได้ถึง ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้กระทรวงการต่างประเทศรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การเจรจากับประเทศต้นทางเป็นไปอย่างครอบคลุมและครบถ้วน

/ ๑.๓ ต่อมา ...

๑.๓ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบกับข้อเสนอขอปรับปรุง/เพิ่มเติมความตกลงข้ามแดนระหว่างรัฐ เพื่อกระทรวงการต่างประเทศจะดำเนินการเจรจากับประเทศต้นทางทั้งสามต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘ และ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้สามารถลงนามในความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาในระหว่างการประชุมอย่างเป็นทางการของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชาในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และรับทราบความคืบหน้าของการเจรจากับเมียนมาร์ และลาว จึงขอความร่วมมือเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

หลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติตามข้อ ๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เจรจาและเร่งติดตามผลการพิจารณาแก้ไขความตกลงฯ จากประเทศต้นทางทั้งสาม สรุปความคืบหน้าในการดำเนินการได้ ดังนี้

๔.๑ กัมพูชา คณะเจรจาทั้งสองฝ่ายสามารถหาข้อยุติร่วมกันได้ ดังร่างความตกลงฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยฝ่ายกัมพูชายอมรับข้อเสนอขอแก้ไขของไทยใน ๓ ประเด็น คือ (๑) การเพิ่มวัตถุประสงค์ของการข้ามแดนให้ผู้ถือบัตรผ่านแดนสามารถทำงานในลักษณะไป - กลับหรือตามฤดูกาลได้ (๒) การกำหนดระยะเวลาพำนักให้ผู้ถือบัตรผ่านแดนที่ประสงค์จะทำงานในลักษณะข้างต้น สามารถพำนักอยู่ในพื้นที่อนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วันโดยจะต้องทำตามเงื่อนไขและกระบวนการภายในของประเทศผู้รับ และ (๓) การขยายพื้นที่อนุญาตให้พำนัก จากเดิมซึ่งกำหนดเฉพาะพื้นที่อำเภอชายแดนให้เป็นพื้นที่จังหวัดชายแดนทั้งจังหวัด อย่างไรก็ตาม ฝ่ายกัมพูชาไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอให้บัตรผ่านแดนชั่วคราวเป็นเอกสารเพิ่มเติมอีกประเภทหนึ่งในความตกลงฯ และฝ่ายกัมพูชาเสนอขอเพิ่มเติมเหตุผลในการระงับใช้ความตกลงฯ ในกรณีที่มีโรคระบาดนอกเหนือจากเหตุผลเรื่องความมั่นคง ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผลประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย

ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะจัดการลงนามความตกลงฯ ดังกล่าว ในระหว่างการเยือนไทยอย่างเป็นทางการของนายฮอร์ นัมฮง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชา ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ กระทรวงมหาดไทยกัมพูชาเสนอให้เพิ่มช่องตาเมา จังหวัดศรีสะเกษ และบ้านท่าเสา จังหวัดตราดเป็นจุดที่สามารถใช้บัตรผ่านแดนได้ อย่างไรก็ตาม โดยที่ทั้งสองจุดดังกล่าวยังไม่มีสถานะเป็นจุดผ่อนปรนหรือจุดผ่านแดนใด ๆ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นว่า น่าจะแจ้งฝ่ายกัมพูชาว่า ฝ่ายไทยจำเป็นต้องพิจารณาข้อเสนอข้างต้นของฝ่ายกัมพูชา ก่อน ซึ่งหากฝ่ายกัมพูชาไม่เห็นด้วยกับท่าทีดังกล่าว ก็อาจพิจารณาไม่ลงนามร่างความตกลงฯ ในช่วงการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนายฮอร์ นัมฮงดังกล่าว

๔.๒ ลาว การเจรจามีความคืบหน้าโดยฝ่ายลาวได้เห็นชอบในหลักการให้เพิ่มวัตถุประสงค์ของการข้ามแดนให้ผู้ถือบัตรผ่านแดนสามารถทำงานในลักษณะไป - กลับหรือตามฤดูกาลได้ พร้อมทั้งขยายระยะเวลาอนุญาตให้พำนักจากเดิมกำหนดไว้ไม่เกิน ๓ วัน ๒ คืน เป็นดังนี้

(๑) ผู้ถือบัตรผ่านแดนที่ประสงค์จะทำงานในลักษณะดังกล่าว สามารถพำนักรอยู่ในพื้นที่อนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๑๕ วัน

(๒) ผู้ถือบัตรผ่านแดนที่เดินทางข้ามแดนเพื่อวัตถุประสงค์อื่น สามารถพำนักรอยู่ในพื้นที่อนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๑๔ วัน

(๓) ผู้ถือบัตรผ่านแดนชั่วคราวสามารถพำนักรอยู่ในพื้นที่อนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๗ วัน

ทั้งนี้ ฝ่ายลาวกำลังพิจารณาตรวจทานร่างเอกสารอย่างละเอียด

๔.๓ เมียนมาร์

กระทรวงการต่างประเทศได้ส่งคณะผู้แทนไปเจรจากับกระทรวงตรวจคนเข้าเมืองและประชากรและกระทรวงการต่างประเทศของเมียนมาร์แล้ว ฝ่ายเมียนมาร์เห็นชอบในหลักการและกำลังพิจารณาร่างความตกลง อีกทั้งแจ้งอย่างไม่เป็นทางการว่าคาดว่าจะมีหนังสือตอบภายในสัปดาห์นี้

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอ ดังนี้

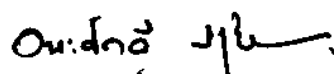
๕.๑ การจัดทำความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนฉบับใหม่เพื่อใช้บังคับแทนความตกลงฉบับเดิมทั้งฉบับ โดยเป็นการแก้ไข/ปรับปรุงความตกลงว่าด้วยการข้ามแดนฉบับเดิม เป็นการจัดทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศหรือหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม แต่ไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างประเทศทั้งสองตามข้อ ๕.๑ และอนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำใด ๆ ที่ไม่กระทบต่อสาระสำคัญของความตกลงฯ ขออนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาดำเนินการได้ตามความเหมาะสมโดยไม่ต้องขออนุมัติคณะรัฐมนตรีอีก

๕.๒ การดำเนินการแก้ไขความตกลงฯ อีก ๒ ฉบับที่เหลือ กระทรวงการต่างประเทศจะพยายามเร่งรัดให้แล้วเสร็จในโอกาสแรก โดยในส่วนของลาวจะพยายามผลักดันให้แล้วเสร็จและลงนามได้ในทันทีที่ฝ่ายลาวเห็นชอบร่างความตกลงฯ สำหรับเมียนมาร์จะเร่งรัดให้มีการลงนามความตกลงฯ ในช่วงการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมไทย - เมียนมาร์ (JC) ครั้งที่ ๘ ซึ่งไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ในการนี้ จึงขอความเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการตามแนวทางข้างต้นนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป
พร้อมนี้ ได้แนบหนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีมาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ณะศักดิ์ ปฏีมาประเสริฐ)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๒

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๔๕

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๒